

PARTICIPAČNÝ PRÍSTUP NA ZNÍŽENIE POŠKODENÍ PODPORNO-POHYBOVEJ SÚSTAVY PRACOVNÍKOV ÚDRŽBY

Všeobecné informácie

Krajina: Írsko

Odvetvie: Výroba (oftalmologické šošovky)

Druh organizácie: Výrobný podnik

Veľkosť organizácie: Stredná (približne 250 zamestnancov)

Umiestnenie: Mestské

Práca/úlohy: Údržba strojov, prevádzka výroby

Charakteristiky pracoviska a úlohy: Intervencia sa primárne zamerala na údržbárske práce. Tie zahŕňajú činnosti ako je pravidelný servis zariadení, výmena opotrebovaných alebo nefunkčných dielov, kontroly a opravy. Práca sa často vykonáva v obmedzenom priestore s neprijemnými pohybmi a polohami tela. Jedna úloha bola obzvlášť problematická, keď technici údržby pracovali v statickej polohe v kľaku a museli použiť silu na výmenu nožov na granulátore.

Opatrenia týkajúce sa účasti na pracovisku:

- Identifikácia problémov: Pracovníci boli vyzvaní, aby identifikovali rizikové faktory vo svojej každodennej práci. Pracovníci mali byť ostražití a hlásiť úlohy, ktoré im nie sú príjemné alebo sa im ťažko vykonávajú. Použil sa aj dotazník.
- Posúdenie rizík: Pracovníci boli zaradení do ergonomického hodnotenia s cieľom analyzovať úlohu a identifikovať riziká poškodení podporno-pohybovej sústavy.
- Organizácia pracovného stretnutia: Uskutočnilo sa pracovné stretnutie, na ktorom koordinátor bezpečnosti a ochrany zdravia, technici údržby a ďalšie príslušné zainteresované osoby uskutočnili brainstorming s cieľom identifikovať opatrenia a riešenia.
- Realizácia riešení: Nové riešenie sa realizovalo a konzultovalo s technikmi údržby aj operátormi, aby sa zabezpečilo, že úpravy neovplyvnia prevádzku vo výrobnéj hale.

O opatrení

Súvislosti

Pravidelná údržba je nevyhnutná na udržanie plynulosti výrobných procesov a na zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti strojov a pracovného prostredia. Rušné a náročné výrobné plány si často vyžadujú, aby sa činnosti údržby vykonávali popri prebiehajúcej prevádzke a v tesnom kontakte so strojmi, počas nočných zmien alebo v obmedzených časových intervaloch, keď je prevádzka pozastavená. Údržbárske práce sú navyše často charakterizované ako tzv. neobvyklé práce, pri ktorých údržbári vykonávajú svoju prácu v zložitých podmienkach bez akýchkoľvek štandardných pracovných postupov. Úkony údržby, ako je výmena ventilov, poistiek a častí strojov, sa často prehliadajú pri celkovom hodnotení rizík v podnikoch, pretože nie sú súčasťou každodennej prevádzky. Všetky tieto faktory znamenajú, že práca pri údržbe môže byť spojená s vyšším rizikom poškodení podporno-pohybovej sústavy, ale aj s ľudskými chybami, ktoré zvyšujú riziko úrazu.

Spoločnosť si už dlhší čas uvedomovala osobitné problémy technikov údržby v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia. Jednou z prvých vecí, ktoré koordinátor bezpečnosti a ochrany zdravia urobil pre riešenie týchto problémov, bolo vytvorenie dotazníka, aby sa dozvedel viac o ťažkostiach oddelenia údržby. Hoci všetci pracovníci absolvovali bežné školenia o bezpečnosti a pracovníci opísali bezpečnosť ako „niečo, o čom sme vždy hovorili“, konkrétnym činnostiam údržbárskej práce sa predtým nevenovala pozornosť. Na základe dotazníka sa identifikovalo niekoľko problémov a zaviedli sa opatrenia. Možno ešte dôležitejšie je, že tieto počiatočné aktivity v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia

viedli aj k tomu, že technici údržby začali otvorenejšie hovoriť o svojich problémoch a výzvach. Z oddelenia, ktorému často hrozí, že je prehliadané, sa teraz technici údržby so svojimi problémami aktívne obracali na vedenie aj na koordinátora bezpečnosti a ochrany zdravia. To viedlo k identifikácii nepohodlných a náročných úloh, ktoré si vyžadovali nápravné opatrenia, ako napríklad úloha, pri ktorej technici údržby pracujú v statickej polohe v kľaku a musia používať silu na výmenu nožov na granulátore.

Účastníci a zainteresované strany

Na riešenie zistených problémov bol vytvorený multidisciplinárny tím z viacerých oddelení: do všetkých krokov intervencie boli zapojení zástupcovia údržby, každodennej prevádzky a koordinátor bezpečnosti a ochrany zdravia. Vrcholový manažment sa zúčastňoval na kľúčových stretnutiach a bol pravidelne informovaný o pokroku v danej veci.

Participatívne prístupy, metódy a nástroje

Identifikácia problémov

Technici údržby boli vyzvaní, aby si všímali úlohy, ktoré sa im zdajú ťažké alebo nepríjemné, a aby ich následne nahlásili svojmu koordinátorovi bezpečnosti a ochrany zdravia. V dôsledku toho jeden z technikov údržby uviedol problematickú pracovnú činnosť, pri ktorej sa nože na granulátore museli meniť v nepohodlnej statickej polohe v kľaku na pracovnej plošine s obmedzeným priestorom. Nepohodlná poloha navyše viedla k zlému pákovému efektu, ktorý si vyžadoval, aby pracovník údržby použil viac sily na vykonanie potrebných činností.

Posúdenie rizík

Koordinátor bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci po konzultácii s technikmi údržby, ktorí vykonávajú tieto úlohy, vykonal ergonomické video posúdenie s cieľom identifikovať riziká. Zároveň sa uskutočnili konzultácie s operátormi, ktorí v oblasti zvyčajne pracujú, aby sa uistili, že prípadné zmeny nebudú mať na nich a ich prácu žiadne negatívne účinky.

Organizácia pracovného stretnutia na riešenie problémov

Z rôznych oddelení bol vytvorený multidisciplinárny tím, ktorý spoločne hľadal možné riešenia. Bolo dôležité zahrnúť všetky zainteresované strany, ktoré by mohli byť zmenami ovplyvnené. Preto bol na stretnutie pozvaný aj zástupca operátorov a vedúci pracoviska, v ktorom sa mala intervencia uskutočniť.

Na úvodnom stretnutí sa účastníci zišli, aby prediskutovali problematické pracovisko a možné riešenia. Hoci sa stretnutie konalo v konferenčnej miestnosti, o konkrétnych riešeniach sa diskutovalo na dotknutom pracovisku, pretože tak bolo oveľa jednoduchšie identifikovať potenciálne problémy s riešeniami. Tím konzultoval navrhované riešenia taktiež s operátormi, ktorí bežne pracujú na dotknutom pracovisku, aby sa uistili, že prípadné zmeny nebudú mať negatívny vplyv na nich a ich prácu.

Realizácia riešení

S pomocou externej spoločnosti bola nainštalovaná nová spodná plošina. Technici údržby teraz môžu vymeniť nôž na granulátore v stojacej polohe zo spodnej plošiny. Riešenie s plošinou bolo zvolené pretože plošina bola jednoduchá na používanie, a preto by mala byť aj skutočne využívaná v praxi.

Čo sa dosiahlo?

Udržateľné opatrenia prostredníctvom dobrej komunikácie medzi príslušnými zainteresovanými stranami

Do intervencie boli zapojené všetky príslušné zainteresované strany, ktorých práce sa to týkalo. Spätná väzba od technika údržby a vedúceho pracoviska bola taká, že zvolený komplexný prístup viedol k implementácii riešenia bez akýchkoľvek problémov. Ešte dôležitejšie bolo, že nová plošina sa používa vždy, keď je potrebné vykonať konkrétnu úlohu.

Väčšia informovanosť a znalosti o ergonomických rizikových faktoroch

Intervenciou sa zvýšila informovanosť o ergonomických rizikách a dôležitosti ich riešenia pre vytvorenie bezpečného a zdravého pracoviska. Úspešné nové opatrenie inšpirovalo a zároveň motivovalo pracovníkov, aby zostali všímvaví a naďalej vyhľadávali možné ergonomické rizikové faktory. Ako povedal technik údržby: „Je veľmi dôležité, ak sledujete, čo ľudia trápí, a dáte im najavo, že si ich príspevky ceníte.“

Zlepšenie produktivity a efektívnosti

Podľa údržbára je teraz jednoduchšie vykonávať prácu v stoji, čo je nielen pohodlnejšie, ale poskytuje to aj lepšiu pozíciu páky. Tým sa skracuje čas potrebný na výmenu noža.

Znížené používanie sily v nepohodlnej polohe v kľaku

Nová pracovná poloha znamená, že technici údržby môžu pracovať bez toho, aby boli vystavení rizikovým faktorom poškodení podporno-pohybovej sústavy spojených s prácou v statickej polohe v kľaku pri použití sily na vykonávanie úloh. Opýtaní pracovníci boli s realizovaným opatrením veľmi spokojní.

Citácie z prípadu

„Počas hodnotenia sa uskutočnili konzultácie s operátormi, ktorí v tejto oblasti bežne pracujú, aby sa zabezpečilo, že zmeny na nich nebudú mať negatívny vplyv... Podľa spätnej väzby od technikov údržby je teraz táto úloha jednoduchšia a uvoľňovanie nožov v stoji trvá kratšie. So zmenou sú veľmi spokojní.“

„Vždy vytvorím tabuľu, ktorá vizualizuje nové opatrenia s fotografiami a krátkymi opismi rizikových faktorov a spôsobov ich riešenia. Rovnako sme postupovali aj v tomto prípade, keď sme ju umiestnili do pracovného priestoru, aby každý, kto okolo nej prechádza, videl, že sa niečo deje. Tieto veci pre ľudí naozaj veľa znamenajú“

„Je veľmi dôležité, ak sledujete, čo ľudí trápi, a dáte im najavo, že si ich príspevky ceníte.“

Ak sa dostatočne zapojili, budú vedieť, že je to výhodné pre obe strany, pretože pre nás bude vykonávanie práce jednoduchšie a bezpečnejšie a spoločnosť môže zaručiť pohodu a bezpečnosť pracovníkov.“

„Po vykonaní prvých zmien súvisiacich s ergonomickými otázkami boli ľudia z údržby otvorenejší a obracali sa na mňa so svojimi problémami.“

Zdroje, náklady a prínosy

- Koordinátor bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bol odborníkom na ergonómiu a bezpečnosť, a preto mohol počas zásahu poskytnúť poradenstvo a pomoc, ktorú by inak mal poskytnúť externý konzultant.
- Všetky intervenčné aktivity sa uskutočnili počas pracovného času. Spoločnosť financovala výrobu novej plošiny externou výrobnou spoločnosťou.
- Náklady na intervenciu boli približne 2 500 eur.

Analýza

Prekážky

Neboli identifikované žiadne prekážky.

Pomocní sprostredkovatelia

- Počas hodnotenia sa uskutočnili konzultácie s operátormi, ktorí v tejto oblasti bežne pracujú, aby sa zabezpečilo, že zmeny na nich nebudú mať negatívny vplyv. Spoločnosť vo všeobecnosti a najmä technici údržby mali predtým dobré skúsenosti s úspešnými aktivitami v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia. To vytvorilo u všetkých účastníkov otvorený a pozitívny spôsob myslenia, ktorý predstavoval dôležitý základ pre nasledujúce aktivity.
- Ukázalo sa, že návšteva pracoviska počas zvažovania možných riešení je kľúčová pre realistické zváženie možných opatrení.
- Záväzok vedenia sa počas intervencie prejavil účasťou na kľúčových stretnutiach a aktivitách a vyjadrením podpory.
- V pracovnom priestore bola umiestnená tabuľa s opisom nových opatrení, ktorá zobrazovala zmeny pomocou fotografií pracovníkov vykonávajúcich úlohy a krátkych opisov odstránených alebo znížených rizikových faktorov.

Získané skúsenosti

Hoci intervencie majú niekedy bezprostredný vplyv len na určitú skupinu zamestnancov, môže byť veľmi cenné prizvať do procesu aj ďalšie zainteresované strany, ktorých sa zmeny môžu týkať len sekundárne. V tomto konkrétnom prípade operátori nepoužívajú plošinu na výmenu nožov granulátora. Napriek tomu vykonávajú v danej oblasti svoju každodennú prácu a mohli by byť týmto opatrením potenciálne ovplyvnení.

Úspešné aktivity v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podporujú atmosféru, v ktorej sa riziká berú vážnejšie a prísnejšie sa postupuje pri ich odstraňovaní.. Konzultácie s pracovníkmi o problémoch v súvislosti s poškodeniami podporno-pohybovej sústavy sú pre nich motiváciou, aby na problémy aktívne upozorňovali.

Prenosnosť

Opísaný prístup je možné preniesť aj do iných priemyselných odvetví a sektorov. Vytvorenie bezpečnostnej klímy, v ktorej sa pracovníci aktívne obracajú na svojich nadriadených a koordinátorov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s problémovými otázkami, si však vyžaduje čas a úsilie. Pracovníci často potrebujú vidieť, že zodpovedné osoby konajú na základe ich správ, kým zmenia svoje myslenie a pocity zodpovednosť. Ak spoločnosť nedisponuje odbornými znalosťami, mala by sa obrátiť na externého odborníka, aby sa zabezpečilo, že všetky riešenia budú založené na kvalifikovaných ergonomických zásadách. V tomto prípade by túto pozíciu mohol zastávať interný koordinátor bezpečnosti a ochrany zdravia.

Odkazy a ďalšie informácie

Úrad pre ochranu zdravia a bezpečnosti, IE. (2015). *Prípadová štúdia dobrej praxe v oblasti ergonómie. Výrobné odvetvie. Výroba organických šošoviek*. K dispozícii na:

https://www.hsa.ie/eng/workplace_health/manual_handling_display_screen_equipment/guidance_documents/ergonomics/case-studies-ergonomics-manufacturing-4pg-v6-copy.pdf

Správa je doplnená rozhovormi s koordinátorom bezpečnosti a ochrany zdravia, technikom údržby a vedúcim zodpovedným za pracovný priestor. Okrem toho základné informácie poskytol Írsky úrad pre zdravie a bezpečnosť.